

Reactie op consultatie AVV aanvragen BO Granen, BO Suiker, BO Aardappelen en overige akkerbouwgewassen.

Vraag 1

Eindelijk zijn we verlost van de heffingen van het Productschap Akkerbouw, krijgen we weer een nieuwe lastenverzwaring op ons bord. Het ergste van alles; we worden weer door onze eigen luizen gebeten en de BO akkerbouw wil de heffing nog dictatoriaal opleggen ook!

Wellicht hebben de plannen van de BO akkerbouw positieve uitkomsten voor de akkerbouw, maar de kans is zeker zo groot van niet. Echter dan zit ik en met mij de hele akkerbouw weer wel met een lastenverzwaring opgescheept. Ik heb het idee dat de BO akkerbouw een soort van uberboer wil scheppen en daar ben ik niet zo van gediend. Laat mij met rust, ik onderzoek m'n eigen vragen wel en als ik tevreden ben met een minder verdienmodel is dat toch prima. De voorgestelde algemeen verbindend verklaring maakt van onze grond weer een melkkoe en ik vind dat er al genoeg mee-eters zijn die rechten ontlenuen aan onze bezittingen. Stop toch met die verplichte collectieve regelingen, die zeggen wat goed voor mij is. Bij mij wordt weer aan m'n boterham geknaagd, maar de heren BO bestuurders voelen er financieel niets van.

Er wordt sinds jaar en dag allerlei onderzoek gedaan naar tal van zaken, de resultaten hiervan worden tijdens winterbijeenkomsten gedeeld met de akkerbouwers. Allerlei baanbrekend onderzoek, waar dan avonden mee gevuld worden, vervolgens breekt het voorjaar aan en verdwijnt het meeste weer net zo snel van het toneel als het op is gekomen. Een veelgehoorde kreet tijdens de bijeenkomsten is 'hoe weinig durf je te spuiten' ofwel hoe weinig gewasbeschermingsmiddelen durf je als boer toe te passen met toch een voldoende resultaat tot gevolg. Dit is natuurlijk een goed uitgangspunt, minder milieubelasting en wat besparing op de kosten. Echter als het dan tijd wordt om daadwerkelijk te gaan spuiten, ofwel het voorjaar breekt aan, dan is iedereen dit weer vergeten de presentatoren van de onderzoeksresultaten inclus. Dan preekt de een nog meer bespuitingen dan de ander.

In de landbouw zijn we als boeren afhankelijk van de verschillende internationale agrarische markten. Als ergens ter wereld een calamiteit dreigt, al wordt hier maar op gezinspeeld, dan reageren de markten en kan hiervan worden geprofiteerd om het verdienmodel sluitend te maken. Het primaire onderzoek kan best enkele tientjes verschil maken, maar voor fundamentele winsten is er een ding nodig en dat is poep aan de knikker. Bijvoorbeeld grote droogte, veel nattigheid, extreme vorst, export en import gerelateerde zaken. Dan kunnen de heren doctoren, professoren en ingenieurs onderzoeken wat ze willen, maar als ergens een tekort dreigt ontstaan kansen, dat maakt het verschil. Ik snap ook niet dat al die geleerde mensen de centjes van een boertje uit de polder willen. Kunnen de heren onderzoekers en BO bestuurders dan nergens anders terecht voor een potje geld? Graanteelt is zo ongeveer nooit kostendekkend en de teelt van consumptieaardappelen in veel jaren ook maar amper, moet daar dan ook nog een heffing af?

De primaire producent ofwel boer is in de keten een sluitpost ofwel prijsnemer. Wij kunnen kosten niet doorberekenen aan onze afnemers dit komt vooral doordat de geproduceerde waar een onbewerkt product behelst, niet geschikt voor directe consumptie. De afnemer bewerkt een en ander tot een consumeerbaar product en die berekend zijn kosten en marge en zet die bovenop de inkoop. Vervolgens verdient iedere schakel in de keten aan het product, de

verpakker, vervoerder, supermarkt, kunstmestleverancier, gewasbeschermingsmiddelenhandel, mechanisatiebedrijven, oliehandel, voor de boer is het echter onzeker en afhankelijk van de eerdergenoemde marktsituatie. Aangezien de opvolgende schakels in de agrarische ketens kostprijsverhogende zaken doorberekenen, pleit ik ervoor om hen te benaderen voor de financiering van BO. Zij genieten er toch zeker voordeel van als de kwaliteit en kwantiteit bij de primaire producent eventueel zou verbeteren.

Als er daarnaast ook boeren zijn die vrijwillig bij willen dragen aan het levensonderhoud van onderzoekers en instituten dan is dat natuurlijk prima, maar om iedereen maar dictatoriaal te verplichten een heffing op te leggen vind ik te ver gaan. In een vrij land als Nederland zou ik zeggen, ieder voor zich en God voor ons allen.

Vraag 2

In andere branches, is het mogelijk om op basis van vrijwilligheid, lid te worden van de brancheorganisatie, maar ook is het mogelijk om geen lid te worden. In een vrij land als Nederland kan ik me niet voorstellen dat de voorgestelde dictatuur van de BO akkerbouw bij wet wordt goedgekeurd. Wellicht heb ik als niet bij de BO aangesloten akkerbouwer voordeel van hun werk, maar als dit dan zoveel toevoegt aan mijn bedrijf word ik natuurlijk op basis van vrijwilligheid wel lid. Vanwaar de angst van de BO; als ze nu zulk geweldig werk gaan doen komen de leden toch wel vanzelf. Ik denk dat ze zelf ook wel weten dat ze weinig toe hebben te voegen. De verschillende toeleveranciers in de akkerbouw doen zelf ook allerlei onderzoeken aan hun producten en de praktijk wijst vervolgens uit of zij dit goed doen of niet. Als iets niet werkt verdwijnt het vanzelf weer van het toneel, leve het zelfregulerend vermogen van de markt.

Er worden en werden ontzettend veel onderzoeken gedaan in de akkerbouw waar het gros van de akkerbouwers nooit naar omzien, of het ene oor in het andere uit. Het grootste effect op het verdienmodel van de akkerbouwer heeft de markt. Gemiddelde opbrengsten blijven al jaren behoorlijk gelijk, alle onderzoeken ten spijt, behalve bij de suikerbieten zijn grote sprongen gemaakt. Dit vooral door rasverbeteringen van de zaadkwekers, en door gunstige weers(lees: groei)omstandigheden de laatste jaren.

Ik en meerdere akkerbouwers met mij zijn geen lid van belangenbehartigers zoals LTO, dit is niet voor niets. Laat ik voor mezelf spreken; ik vind het feodaal geleide groepen, waar mijns inziens eigenbelang prevaleert boven ledenbelang, contributies zijn hoog en hetgeen bereikt wordt in mijn ogen futiliteiten. Gelukkig heb ik de vrijheid om geen lid te zijn en ik neem aan dat dit ook voor de BO's gaat gelden.

Wat mij betreft gaan we uit van eerst zien dan geloven. Als er nu geweldige onderzoeken worden gedaan en ik heb daar ontegenzeggelijk bijzondere voordelen en navenante revenuen van, dan laat ik mijn hart spreken en betaal de BO de benodigde aalmoes. Zo niet dan hartelijk dank, maar nee bedankt!

Vraag 3

De bedragen sec zijn natuurlijk wel te overkomen, echter op een beetje bedrijf tikt de heffing al snel de duizend euro aan, een half maandsalaris voor Jan Modaal. Alles opgeteld wordt het weer een behoorlijke somma waar geen directe opbrengsten of leveringen tegenover staan .

Direct toegerekend aan de teelt is het ook weer een behoorlijke aanslag. Uit deze (http://czav.nl/dynamisch/bibliotheek/886_0_NL_Saldovergelijkingen_2013_Tarwe.pdf) berekening van 2013 blijkt dat de toegerekende kosten van een teelt tarwe al gauw op 1200 euro per hectare uitkomen, bij de huidige tarweprijzen van 15,5ct en jaaropbrengst van ongeveer 9500kg/ha brengt dit een opbrengst van 1472,50 plus 250 voor stro is 1722,50, er blijft dus 522,50 over. Als we vervolgens de pacht van pak m beet 650 euro (<https://www.rijksoverheid.nl/documenten/rapporten/2015/05/18/pachtnormen-2015>) per hectare aftrekken resulteert dit al in een negatieve opbrengst van 127,50 per hectare. Dan is natuurlijk iedere euro extra kosten er een teveel, dus een behoorlijke aanslag voor iets waar ik niet om heb gevraagd.

Ten aanzien van de teelt van suikerbieten

(http://www.google.nl/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=3&cad=rja&uact=8&ved=0ahUKEwjhz4D52vLJAhVEUhQKHfRqBSwQFggrMAI&url=http%3A%2F%2Fwww.na.v.nl%2Fwordpress%2Fwp-content%2Fuploads%2F2014%2F04%2FSuikerbieten-oogst-2014.xlsx&usq=AFQjCNHGRgMrjETv1rrQdSeJwNGt_1yY_g&sig2=dE4iFtgI4boiltouKUGTWg) is er zoals blijkt misschien wel wat ruimte voor de heffing, echter hier onderzoekt het IRS zo'n beetje alles wat er ten aanzien van suikerbieten te onderzoeken valt. De enige afnemer in Nederland, Suiker Unie onderzoekt vervolgens zelf ook allerlei zaken omtrent de verwerking en vermarkting van de bieten, het lijkt me daarom nogal dubbel om daar als BO ook nog eens aan te gaan werken.

Ten aanzien van het wel of niet reëel zijn van het gestelde bedrag voor de aardappelteelt; dat is per jaar verschillend, oogst 2014 was zwaar verliesgevend, 2015 net kostendekkend en wellicht wordt 2016 een jaar waarin verdiend wordt, dit is echter nog zeer de vraag. Wat mij betreft is iedere euro aan extra kosten er een teveel. Dat vind ik ook het probleem van de algemeen verbindend verklaring, bij slechte marktomstandigheden en dus lage inkomsten of verlies, moet toch de 'contributie' worden voldaan en opzeggen zit er niet in. Een telefoonabonnement zeg ik op als het te duur wordt of ik ga minder bellen, de heffing voor BO blijft echter maar terugkomen, jaar na jaar.

Ik hoop dat de minister de vrijheid laat prevaleren en de algemeen verbindend verklaring afwijst, opdat wij en onze kinderen niet de horigen van de voorgestelde collectivisering worden. De BO akkerbouw is vast mans genoeg om zelf de buidel te vullen en zo niet dan is het maar gelukkig dat ons geld er niet verplicht heen moet.

Leo Geluk, Sint Maartensdijk